

17.12.2021 г.

ПРОТОКОЛ № 4

от неписъствено заседание на Областен съвет по условия на труд

Състав на комисията:

Председател: Кристина Сидорова – Заместник областен управител

Секретар: София Димитрова – Областна администрация – Габрово

Членове:

1. **Росица Йонкова** – Регионален съвет на КНСБ
2. **Галина Михнева** – ГТПП
3. **Пепа Сомлева** – Председател на УС на ИСА /Стопанска камара/ - Габрово
4. **Даниела Йорданова** – СРС на КТ „Подкрепа”

Във връзка с обявяване на извънредната епидемиологична обстановка на територията на цялата страна, заседанието на Областен съвет по условия на труд, което е планирано за м. декември 2021 г. се проведе **неписъствено**.

Членовете на Съвета се запознаха с материалите от дневния ред и в указания срок (17.12.2021 г.) изпратиха своите становища и отговори (гласуване) на e-mail адреса на Секретаря на Съвета - sdimitrova@gb.government.bg, а именно:

1. ОСУТ приема така определения дневния ред – „за”, „против”, „въздържал се”;
2. ОСУТ приема за сведение така представената информация за дейността на Дирекция "Инспекция по труда" със седалище Габрово за трето тримесечие на 2021 г. - „за”, „против”, „въздържал се”;
3. ОСУТ приема за сведение представената информация от ТП на НОИ за трудовите злоупотреби и професионалните заболявания в Габровска област за трето тримесечие на 2021 г. - „за”, „против”, „въздържал се”;
4. ОСУТ приема за сведение представената информация от РЗИ-Габрово информация, относно заболяемостта в Габровска област през 2020 година на база анализите на службите по трудова медицина. - „за”, „против”, „въздържал се”;

ДНЕВЕН РЕД :

1. Информация за контролната дейност на Дирекция „Инспекция по труда” със седалище Габрово, във връзка със спазването на Закона за здравословни и безопасни условия на труд за трето тримесечие на 2021 година

Дирекция „Инспекция по труда” – Габрово

5300 Габрово, пл. "Възраждане" № 5
тел. 066/800 200, факс 066/800 201
e-mail: governor@gb.government.bg
<http://www.gb.government.bg>

2. Информация от ТП на НОИ за трудовите злополуки и професионалните заболявания в Габровска област за трето тримесечие на 2021 година.

ТП на НОИ - Габрово

3. Информация относно заболяемостта в Габровска област през 2020 година на база анализите на службите по трудова медицина.

РЗИ-Габрово

4. Текущи.

Не бяха направени допълнения или предложения и така определения Дневен ред бе приет единодушно с 6 гласа „ЗА”.

По т. 1: Членовете на съвета разполагаха предварително с информацията по т.1 (приложена към настоящия протокол). Въпроси относно доклада на Дирекция „Инспекция по труда“ - Габрово нямаше.

Според получения доклад за трето тримесечие на 2021 г. става ясно, че Дирекция „Инспекция по труда” със седалище Габрово са извършили 183 броя проверки, като за първи път са проверени 8 предприятия.

Във връзка с наложените в страната противоепидемични мерки при извършване на 81 броя от проверките е осъществен и контрол, относно спазване на противоепидемичните мерки от страна на работодателите и работниците.

През периода във връзка с възникнали трудови злополуки са извършени 4 проверки, при които на работодателите са съставени 2 броя актове за установяване на административно нарушение, в т.ч. 1 брой акт за установяване на нарушение по безопасност на работното оборудване и 1 брой акт по възникване на трудово правоотношение.

През цитираното тримесечие е засилен контрола от страна на Дирекция „Инспекция по труда“, със седалище Габрово на строителни обекти на територията на област Габрово.

При извършените през тримесечието последващи проверки са проверени 51,1 % от предписанията с изтекъл срок на изпълнение, не е установено неизпълнение на дадените предписания.

През цитирания период са постъпили 28 сигнала за нарушения на трудовото законодателство, приключени са 33 сигнала, от които 1 брой за нарушение на вътрешно-фирмената организация по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, 2 броя сигнали за нарушение по безопасност на работното оборудване и технологии и 1 брой сигнал за нарушения по хигиена на труда. Останалите сигнали се отнасят за нарушения, свързани с неизплащане на трудови възнаграждения и обезщетения, нарушения във връзка с възникване на трудово правоотношение, по работното време, по невръчване на документи при прекратяване на трудово правоотношение и други.

Извършени са 13 броя проверки през третото тримесечие на 2021 г. на предприятия, подпомагани по мерките за преодоляване на последиците от COVID-19 – ПМС №151/03.07.2020 г., ПМС №278/12.10.2020 г., ПМС №416/30.12.2020 г., ПМС №93/18.03.2021 г., ПМС №213/06.07.2021 г.

На основание чл. 303, ал.3 от КТ за периода са издадени 133 броя разрешения за приемане на работа на лица от 16 до 18 години.

В резултат от извършените проверки през трето тримесечие на 2021 г., са установени 687 броя нарушения на трудовото законодателство, които са по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд – 331 броя и е установено 1 нарушение на Закона за трудовата

миграция и трудовата мобилност. За допуснатите нарушения на работодатели са наложени принудителни административни мерки.

Съставени са 27 акта за установени административни нарушения, допуснати от работодатели и длъжностни лица, в т.ч. са съставени 10 броя АУАН за нарушения по ЗБУТ, от които 8 броя АУАН за не документиране на инструктажи по безопасност при работа, 1 брой АУНА по безопасност на работното оборудване (липса на предпазно устройство, осуетяващо достъпа до опасната зона на работното оборудване) и 1 акт за установено нарушение по хигиена на труда.

По ТПО са съставени 16 броя актове, от които 8 броя за лица работещи без трудов договор, по работното време – 4 броя, по заплащането на труда – 2 броя и за нарушения свързани с не връчени документи след прекратяване на трудовите правоотношения – 2 броя. За установено нарушение на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност е съставен 1 брой акт.

*Предложението бе подложено на гласуване – отговор на електронен адрес
Резултат от гласуването: общо гласували – 6, за - 6, против – 0.
Предложението се приема.*

По т. 2: Информация от ТП на НОИ за трудовите злополуки и професионалните заболявания в Габровска област за трето тримесечие на 2021 година.

По информация на ТП на НОИ – Габрово, в областта са декларирани 9 броя трудови злополуки, за 8 броя са издадени разпореждания да се считат за трудови злополуки и 1 брой непризнат за трудова злополука.

От определените като трудови злополуки (9 броя):

- злополука станала по време на трудова дейност – 7 броя;
- настъпила по обичайния път към работното място или към дома – 1 брой;
- непризната трудова злополука – 1 брой

Съвместно с представители на Дирекция „Инспекция по труда“ – Габрово, през третото тримесечие на 2021 г. няма направени разследвания на трудови злополуки.

През трето тримесечие на 2021 г. няма трудови злополуки, които са довели до трайна инвалидност.

Видно от броя, отразяващ регистрираните трудови злополуки на територията на ТП на НОИ – Габрово за трето тримесечие на 2021 г. се забелязва тенденция на намаляване на общия брой декларирани трудови злополуки за същия период на 2020 г., когато са били 21 броя.

По икономически дейности допуснатите злополуки са във фирми за производство на облекла, производство на обувки, транспортни услуги, държавно управление и образование.

През трето тримесечие на 2021 г. в ТП на НОИ – Габрово няма получени бързи известия за съмнение за професионална болест.

*Предложението бе подложено на гласуване - отговор на електронен адрес
Резултат от гласуването: общо гласували – 6 за - 6, против – 0.
Предложението се приема.*

По т. 3: Информация от РЗИ-Габрово, относно заболяемостта в Габровска област през 2020 година на база анализите на службите по трудова медицина.

1. Брой работещи лица за 2020 г. – **21 683**

2. Данни за боледувалите работещи:

- Брой работещи с регистрирани заболявания - **9 514**
- Абсолютен брой случаи на заболявания с временна нетрудоспособност /ВН/- **16 001** общо
- Брой на дните с ВН- общо **274 034**
- Брой на случаите с ВН с продължителност до 3 дни - **1 974**
- Брой на работещите с 4 и повече случаи на ВН - **970**
- Брой на работещите с 30 и повече дни с ВН - **2 243**
- Брой на регистрираните професионални заболявания - 0
- Брой на работещите с решения на ТЕЛК – **510**
- Брой на трудови злополуки - **10**

Таблица 1. Основни показатели характеризиращи здравното състояние на работещите:

№	Показател	Стойност	Оценка /ниво/
1	Честота на боледувалите лица със заболявания с временна неработоспособност в %	43.87	нисък – до 40% среден – 40÷60% висок – над 60%
2	Брой боледували лица	9 514	-
3	Лица без регистрирани заболявания	12 169	-
4	Относителен дял на често и дълго боледуващите работещи в %.	14.81%	нисък – до 3% среден – 3÷6% висок – над 6%
5	Често боледуващи лица /брой/	970	-
6	Дълго боледуващи лица /брой/	2243	-
7	Често и дълго боледуващи	3213	-
8	Честота на трудовите злополуки в %	0.04%	ниска - ≤ 0.2 висока - >0.2
9	Честота на случаите с временна неработоспособност на 100 работещи	73.7	мн. ниска – до 60 ниска – 60÷80 средна – 80÷100 висока – 100÷120 мн. висока – над 120
10	Честота на трудозагубите с ВН на 100 работещи	1264	мн. ниска – до 600 ниска – 600÷800 средна – 800÷1000 висока – 1000÷1200 мн. висока – над 1200
11	Средна продължителност на един случай в дни	17.1	над средната (средната за страната - 10 дни)
12	Процент на неработоспособността (%)	4.2%	нисък – до 3% среден – 3÷6% висок – над 6%
13	Относителен дял на краткосрочната ВН /до 3 дни/ в %	12.33%	нисък – до 40% среден – 40÷60% висок – над 60%

Честотата на боледуващите лица с временна неработоспособност е 43,87% - ниво средно /при честота 40.40% за 2019 г. и 49.66% за 2018г.

Честотата на случаите с ЗВН /заболеваемост с временна неработоспособност/ за

2020 г. е 73.7% - ниска /при 79.4% за 2019 г. и 79% за 2018 г./

По честотата на случаите /брой регистрирани заболявания/ надвишаването на средните за страната стойности, ползвани като еталон, се наблюдава в най-голяма степен за:

- болести на дихателната система,;
- болести на костно-мускулната система и съединителната тъкан;
- болести на периферната нервна система.

Заболяванията на дихателната система показват най-голямо превишение на еталонните стойности. Това се дължи предимно на остри заболявания на долните и горните дихателни пътища, вирусни инфекциозни болести.

По отношение на възрастовото разпределение на заболяемостта няма възрастова група която да се откроява с висока заболяемост.

Относителният дял на често и дълго боледуващите работници 14,81% - много висока /при 16.1% за 2019г./

Трудозагубите са повече от еталонните стойности за:

- болести на костно-мускулната система и съединителната тъкан;
- болести на дихателната система, включително остри инфекции на горните дихателни пътища, грип, пневмонии и бронхити;
- вирусни инфекциозни болести;
- болести на периферната нервна система;
- болести на храносмилателната система и обмяната;
- доброкачествени заболявания;
- болести на пикочополовата система;
- болести на ухото;
- болести на кожата;

Голямото превишаване на честотата на дните за повечето групи заболявания се дължи на единични случаи с голяма продължителност.

Честотата на трудозагубите с ВН за 2020 г. е 1189 /при /1758 за 2019г и 1270 за 2018г./

Трудозагубите са повече от еталонните стойности за:

- болести на костно-мускулната система и съединителната тъкан;
- болести на дихателната система, включително остри инфекции на горните дихателни пътища, грип, пневмонии и бронхити;
- болести на периферната нервна система;
- болести на храносмилателната система и обмяната;
- доброкачествени заболявания;
- болести на пикочополовата система;
- болести на ухото;
- болести на кожата;

Стойността на показателя тежест (честота на дните с трудозагуби) е висока и се дължи на голямата продължителност на случаите на Ковид-19, болести на дихателната система (остър тонзилит, ОИГДП, вирусна плевмония, бактериална плевмония, остър бронхит) и новообразования.

Най- много трудозагуби има за месец ноември.

През 2020 г. в Област Габрово има регистрирани 10 случая на трудова злополука. Травматичните увреждания са с ниска честота и средна тежест.

За отчетения едногодишен период няма работещи с регистрирани професионални заболявания.

От представените анализи на заболяемостта се установи, че 4.2% от работещите са с трайна загуба на работоспособност /при 2.4% за 2019г./

Заболяванията , причина за трайна загуба на работоспособност са от общ характер и не са свързани с условията на труд – сърдечна недостатъчност, хронична бъбречна недостатъчност, последици от мозъчен инфаркт, исхемична кардиомиопатия, хронична белодробна болест, коксартроза и др.

1. Анализ на данните от проведени профилактични прегледи.

По данни на СТМ профилактични прегледи през 2020 г. са организирани на **3890** работници в 61 фирми /при **5167** работници за 2019г в 81 фирми и **7380** работници за 2018г./

Проведени са медицински прегледи при следните специалисти: вътрешни болести, невролог, офталмолог, лабораторни и функционални изследвания на дишането- за работещите при експозиция на прах, ЕКГ(електрокардиограма), аудиометрия- за работещите при експозиция на шум.

От получените резултати и анализираните данни може да се направят следните заключения:

Обхватът на профилактичните прегледи е много нисък.

Честота на лицата с установени заболявания е 15.9%./ при 7.69% за 2019г./ Тя е съвкупността от регистрираните новооткрити заболявания сред обхванатите, проявени при периодичните медицински прегледи.

Най- често откритите при профилактичните прегледи заболявания са същите , както и през 2019г.

При най- голям процент от прегледаните лица, установените заболявания са социално-значими: хипертонична болест на сърцето и захарен диабет. При адекватна медикаментозна терапия те могат да продължат да изпълняват професионалните си задължения. Запазва се тенденцията на повишена заболяемост от сърдечно- съдови заболявания. Основни рискови фактори при тях са наследственост, активност, прекомерна употреба на готварска сол, тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, както и възрастта на лицето.

Значителен е делът на прегледаните лица с регистрирани рефракционни аномалии. Установените отклонения в зрителната острота са коригирани с диоптрични очила

Запазва се тенденцията за повишена заболяемост от злокачествени новообразования на дебелото черво, белия дроб и млечната жлеза.

III. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

Регистрираната нетрудоспособност е в границите на средните стойности.

Общата заболяемост с временна загуба на работоспособност по „честота“ е в границите на средните стойности, докато по „тяжест“ заболяемостта с временна загуба на работоспособност е в границите на много високите стойности.

Средната продължителност на един случай на заболяване и злополука значително превишава горните граници на референтните стойности.

Най-чести заболявания са други вирусни болести, остри инфекции на горните дихателни пътища, Ковид-19, болести на женските полови органи, болести на окото и придатъците му, инфекции на кожата и подкожната тъкан и др.

Острата патология преимуществено участва във формирането на „честотата“, а хроничната на „тежестта“- показатели , херактеризиращи общата заболяемост с временна загуба на работоспособност.

Краткосрочната нетрудоспособност не играе съществена роля във формирането на

общата заболяемост, поради това че нивото ѝ е в границите на ниските стойности.

По отношение на възрастовото разпределение на заболяемостта няма възрастова група, която да се откроява с висока заболяемост.

Благоприятен факт по отношение на здравния статус на работещите е ниската честота на трудовите злополуки.

За отчетеният едногодишен период няма работещи с регистрирани професионални заболявания.

През 2020 г. дялът на вирусните и респираторните заболявания за ЗВН се е увеличил. Етиологията на ОИГДП не е пряко свързана с условията на труд, а по скоро със социално битовия живот и индивидуалните физиологични особености на индивида. Заболяванията с временна нетрудоспособност като болести на дихателната система, инфекция Ковид-19 в част от фирмите са свързани с условията на труд- контакти с болни или контакт с клиенти. Дадени са препоръки за стриктно спазване на въведените хигиенни мерки. Честотата на случаите с корона вирус е ниска.

Препоръки за подобряване на здравословното състояние на работещите:

- Да се обмисли провеждането на имунопрофилактика /ваксинация срещу Covid-19, противогрипна ваксина, препоръки за използване на имуномодулатори, витамини, хомеопатични препарати и други.
- Периодично организиране и провеждане на профилактичните медицински прегледи и стремеж към пълно обхващане на работещите с оглед на ранно откриване на заболявания. СТМ да се задължат да организират и проведат периодичните медицински прегледи на всички подлежащи лица, съгласно изискванията на Наредба № 3 на МЗ/ 1987г. за задължителните предварителни и периодични прегледи на работниците и с Наредба №3 на МЗ и МТСП от 25.01.2008 г. за условията и реда за осъществяване дейността на службите по трудова медицина.
- Насочено внимание на медицинските специалисти провеждащи задължителните профилактични медицински прегледи към често и дълго боледуващите лица, и такива със социално значими заболявания
- Разработване на програми и провеждане на обучения на работещите за промоция на здравето, отстраняване на рисковите фактори на начина на живот, опазване и укрепване на работоспособността и преодоляване на стреса при работа.
- Стимулиране и развиване на личната отговорност на всеки работещ за опазване на здравето му- добра лична хигиена, отказ от тютюнопушене, двигателна активност, рационално хранене и др.
- Периодично измерване на факторите на средата- микроклимат, осветеност, шум и вземане на бързи и адекватни мерки при несъответствие с хигиенните норми.
- Спазване на препоръките, дадени в Оценката на риска. СТМ да се задължат да уведомяват РЗИ и Дирекция „ Инспекция по труда“ при неизпълнение на направените предложения за намаляване на риска на работното място.
- Контрол по спазването на физиологичния режим на труд и почивка и баланс между работа и почивка.

Предложението бе подложено на гласуване - отговор на електронен адрес

Резултат от гласуването: общо гласували – 6 за - 6, против – 0.

Предложението се приема.

В хода на процедурата на неприсъствено заседание на Областния съвет по условия на труд (ОСУТ), предвид въведената извънредна епидемиологична обстановка на територията на цялата страна заради COVID-19 и с писмо, се получиха следните резултати:

1. **Кристина Сидорова** – по всички точки от дневния ред - **за**
2. **София Димитрова** – по всички точки от дневния ред - **за**
3. **Даниела Йорданова** (СРС на КТ „Подкрепа“) – по всички точки от дневния ред - **за**
4. **Росица Йонкова** (РС на КНСБ) - по всички точки от дневния ред - **за**
5. **Галина Михнева** (ГТПП) - по всички точки от дневния ред - **за**
6. **Пепа Сомлева** (ИСА/СК) – по всички точки от дневния ред - **за**

На настоящото заседание бяха взети следните

РЕШЕНИЯ:

1. Областният съвет по условия на труд приема за сведение така представената информация за дейността на Дирекция "Инспекция по труда" със седалище Габрово за трето тримесечие на 2021 г.
2. Областният съвет по условия на труд приема за сведение представената информация от ТП на НОИ за трудовите злоупотреки и професионалните заболявания в Габровска област за трето тримесечие на 2021 г.
3. Областният съвет по условия на труд приема за сведение представената информация от РЗИ-Габрово, относно заболеваемостта в Габровска област през 2020 година на база анализите на службите по трудова медицина.

КРИСТИНА СИДОРОВА, /П/

*Заместник областен управител на област Габрово
Председател на Областния съвет по условия на труд*

Изготвил протокола: /П/
София Димитрова
*Старши експерт в дирекция АКРРДС
Секретар на Областен съвет по условия на труд*